

DOCUMENT DE PREZENTARE

Activând în ultimii 14 ani neîntrerupt pe piața bursieră românească, SSIF PRIME TRANSACTION S.A. s-a impus în acest domeniu prin profesionalism și prin cultivarea unor relații personalizate cu clienții săi. Experiența acumulată, existența unei echipe tinere și motivate, îndeplinirea celor mai stricte criterii CNVM privind capitalizarea societății precum și poziția de acționar pe cele două piețe bursiere din România – BVB și SIBEX – permit societății noastre să ofere întreaga gamă de servicii de investiții financiare.

Pentru a ne cunoaște, vă prezentăm mai jos principalele coordonate ale societății PRIME TRANSACTION S.A. în vederea stabilirii unei relații de colaborare cât mai transparente și care să vă ofere posibilitatea unei alegeri care să corespundă cât mai bine nevoilor dumneavoastră.

1. DATELE DE IDENTIFICARE ALE S.S.I.F. PRIME TRANSACTION S.A.

PRIME TRANSACTION SA este o societate comercială pe acțiuni, persoană juridică română, cu sediul social în România, București, sector 3, str. Caloian Județul nr. 22, cod poștal 031114, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J40/3426/1997, cod unic de înregistrare 9427502. PRIME TRANSACTION este membră a „Asociației Brokerilor” și acționar al „Bursei de Valori București S.A.” și al „Bursei Monetare Financiare și de Mărfuri Sibiu S.A.”.

Acționarii societății sunt persoane fizice române.

Conducerea este asigurată la nivel executiv de doi conducători:

- **Director General: Ionel ULEIA** - București, sector 3, str. Caloian Județul nr. 22, e-mail ionel.uleia@primet.ro, telefon 021-322.46.14, fax 021-321.59.81;
- **Director Operațiuni: Georgian Alin BRENDEA** - București, sector 3, str. Caloian Județul nr. 22, e-mail alin.brendea@primet.ro, telefon 021-322.46.14, fax 021-321.59.81.

În prezent PRIME TRANSACTION S.A. are un capital social de **2.600.000 lei**.

Sediul central al societății este în București, sector 3, str. Caloian Județul nr. 22, e-mail: office@primet.ro, telefon: 021/321.40.82; 021/322.46.14; 021/321.59.81; 021/321.40.90; 0749/044.044; 0749/044.045; 031/805.79.10; 031/805.79.09; fax: 021/321.40.84; 021/321.59.81.

Auditorul financiar al societății este SC AUDIT FINANTCONT SRL. Auditorul intern al societății este dna Dorina Dan.

2. DENUMIREA AUTORITĂȚII COMPETENTE CARE A EMIS AUTORIZAȚIA

Comisia Națională a Valorilor Mobiliare a autorizat funcționarea societății PRIME TRANSACTION SA ca societate de servicii de investiții financiare, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) din Instrucțiunea 1/2003 privind autorizarea societăților de valori mobiliare ca societăți de servicii de investiții financiare, prin Decizia nr. 1841 din data de 17.06.2003.

Date de contact CNVM – București, Str. Foișorului, nr. 2, Sector 3, e-mail: cnvm@cnvmr.ro, telefon: 021/326.67.13; fax: 021/326.68.48, 021/326.68.49.

3. SERVICIILE DE INVESTIȚII FINANCIARE AUTORIZATE

Societatea PRIME TRANSACTION S.A. este autorizată să desfășoare următoarele servicii de investiții financiare:

Domeniul de activitate principal: 649 – Alte activități de intermediari financiare, exclusiv activități de asigurări și fonduri de pensii.

Activitatea principală: 6499 – Alte intermediari financiare.

În realizarea activității principale, societatea va presta servicii de investiții financiare, cuprinzând:

1. servicii principale (servicii și activități de investiții):

- a) preluarea și transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare;
- b) executarea ordinelor în contul clienților;
- c) tranzacționarea instrumentelor financiare pe cont propriu;
- d) administrarea portofoliilor, inclusiv a portofoliilor de conturi individuale ale investitorilor, pe bază discreționară, cu respectarea mandatului dat de aceștia, atunci când aceste portofolii includ unul sau mai multe instrumente financiare;
- e) consultanță pentru investiții;
- f) subscrierea de instrumente financiare și/sau plasamentul de instrumente financiare în baza unui angajament ferm;
- g) plasamentul de instrumente financiare fără un angajament ferm;
- h) administrarea unui sistem alternativ de tranzacționare.

2. servicii conexe:

- a) păstrarea în siguranță și administrarea instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și servicii în legătură cu acestea, cum ar fi administrarea fondurilor sau garanțiilor;
- b) acordarea de credite sau împrumuturi unui investitor, pentru a-i permite acestuia efectuarea unei tranzacții cu unul sau mai multe instrumente financiare, în cazul în care societatea de servicii de investiții financiare este implicată în tranzacție;
- c) consultanță acordată entității cu privire la structura de capital, strategie industrială și aspecte conexe acesteia, precum și consultanță și servicii privind fuziunile și achizițiile unor entități;
- d) servicii de schimb valutar în legătură cu activitățile de servicii de investiții prestate;
- e) consultanță cu privire la instrumentele financiare, prin această activitate înțelegându-se cercetare pentru investiții și analiză financiară sau orice formă de recomandare generală referitoare la tranzacțiile cu instrumente financiare;
- f) servicii în legătură cu subscrierea de instrumente financiare în baza unui angajament ferm;
- g) serviciile și activitățile de investiții, precum și serviciile conexe de tipul celor prevăzute la pct. 1 și 2 lit. a – f legate de activul suport al următoarelor instrumente derivate, în cazul în care acestea sunt în legătură cu prevederile privind serviciile principale și conexe:

g.1) opțiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobânzii și orice alte contracte derivate în legătură cu mărfuri care trebuie decontate în fonduri bănești sau pot fi decontate în fonduri bănești la cererea uneia dintre părți (altfel decât în caz de neplată sau de alt incident care conduce la reziliere);

g.2) opțiuni, contracte futures, swap-uri și orice alte contracte derivate în legătură cu mărfuri și care pot fi decontate fizic, cu condiția să fie tranzacționate pe o piață reglementată și/sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare;

g.3) opțiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward și orice alte contracte derivate în legătură cu mărfuri, care pot fi decontate fizic, neincluse în categoria celor de la pct.g.2) și neavând scopuri comerciale, care au caracteristicile altor instrumente financiare derivate, ținând seama, printre altele, dacă sunt compensate și decontate prin intermediul unor case de compensare recunoscute sau sunt subiect al apelurilor în marjă în mod regulat;

g.4) opțiuni, contracte futures, swap-uri, contracte forward pe rata dobânzii și orice alte contracte derivate în legătură cu variabile climatice, navlu, aprobări pentru emisii de substanțe sau rate ale inflației sau alți indicatori economici oficiali, care trebuie decontate în fonduri bănești sau pot fi astfel decontate la cererea uneia dintre părți (altfel decât în caz de neplată sau de alt incident care conduce la reziliere), precum și orice alte contracte derivate în legătură cu active, drepturi, obligații, indici și indicatori financiari, neincluse anterior în prezenta definiție, care prezintă caracteristicile altor instrumente financiare derivate, ținând seama, printre altele, dacă sunt tranzacționate pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem alternative de tranzacționare, sunt compensate și decontate prin intermediul unor case de compensare recunoscute sau fac obiectul unor apeluri în marjă în mod regulat.

Natura, frecvența și perioada aferentă rapoartelor referitoare la prestarea serviciilor de către SSIF Prime Transaction SA vor fi cunoscute în momentul semnării contractului, în funcție de tipul de contract pe care dorește să îl încheie clientul.

4. INSTRUMENTELE FINANCIARE ȘI STRATEGIILE DE INVESTIȚII AVUTE ÎN VEDERE

Societatea PRIME TRANSACTION SA prestează servicii de investiții financiare în legătură cu următoarele tipuri de instrumente financiare:

➤ **Valori mobiliare** (acțiuni, obligațiuni emise de organisme publice sau private, drepturi de preferință la subscrierea de acțiuni în cadrul unei majorări de capital, orice alte instrumente financiare calificate de C.N.V.M ca valori mobiliare, care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată);

➤ **Instrumente financiare derivate** (contracte futures, contracte options, contracte CFD, orice alte instrumente financiare calificate de C.N.V.M ca instrumente financiare derivate, care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată);

➤ **Produce structurate** sunt instrumente financiare hibrid care reprezintă o obligație financiară a unui emitent ce include o componentă derivată de natură să modifice profilul de risc și randament al instrumentului respectiv.

Strategiile de investiții avute în vedere pornesc de la obiectivele investiționale ale fiecărui client în parte. Alegerea unei strategii de investiții se face în funcție de profilul și interesele clientului pe baza informațiilor furnizate de către acesta. La stabilirea profilului clientului se ține cont de obiectivele investiționale, experiența și cunoștințele acestuia în domeniul pieței de capital, situația financiară, nivelul de risc asumat, etc.

Strategia de investiție încearcă să realizeze un echilibru între cele două fațete ale unei investiții : riscul și câștigul. Pentru diminuarea riscurilor în realizarea investițiilor bursiere se au în vedere cel puțin elementele următoare:

➤ Diversificarea portofoliului de investiții prin alegerea mai multor instrumente financiare, ale unor companii din diferite sectoare de activitate, reducând astfel, dar nu eliminând, riscurile aferente unor anumite categorii de investiții;

➤ Lichiditatea cât mai mare a investiției individuale, astfel încât respectiva investiție să se poată lichida cât mai ușor, transformând-o în bani la valoarea curentă a instrumentelor financiare;

➤ Acordarea de consultanță clienților, la cererea acestora, de către analiștii financiari ai societății care studiază și monitorizează piețele financiare, sectoarele industriale și companiile în mod individual, astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a-și optimiza raportul risc-randament prin prisma profilului investițional al fiecăruia;

Strategiile de investiții pot fi clasificate în principal după gradul de risc asociat investiției sau după durata acestora;

După gradul de risc distingem următoarele **tipuri de strategii** : cu grad redus de risc, cu risc mediu, cu grad crescut de risc:

➤ **Strategia cu grad redus de risc** se bazează pe selectarea acelor instrumente financiare care pe baza istoricului de tranzacționare, a situației financiare și a lichidității bursiere prezintă riscuri minimizate în raport cu piața;

➤ **Strategia cu risc mediu** se bazează pe selectarea unor instrumente cu risc scăzut dar și a unora cu un risc mai mare astfel încât să existe posibilitatea obținerii unui randament mai mare în condițiile asumării unor riscuri mai mari;

➤ **Strategia cu grad crescut de risc** își propune obținerea unor randamente semnificativ mai mari decât media pieței prin selectarea unor instrumente financiare cu posibilitatea unor randamente mai mari însă în general cu o lichiditate bursieră mai scăzută și/sau cu situații financiare mai puțin stabile, deci implicit cu riscuri crescute.

După durata investițiilor distingem următoarele **tipuri de strategii** : pe termen scurt, mediu sau lung:

➤ **Strategia pe termen scurt** are ca obiectiv obținerea unui profit maxim într-un termen scurt, dar cu asumarea unui risc investițional ridicat;

➤ **Strategia pe termen mediu și lung** are ca obiectiv realizarea unei investiții pe perioade de timp de cel puțin un an de zile, prin asumarea unui risc mai redus.

5.**INFORMAȚII CU PRIVIRE LA CARACTERISTICILE PRINCIPALE ALE FIECĂRUI INSTRUMENT FINANCIAR ȘI AVERTISMENTE CU PRIVIRE LA RISCURILE ASOCIATE INVESTIȚIILOR ÎN RESPECTIVELE INSTRUMENTE FINANCIARE SAU CU PRIVIRE LA ANUMITE STRATEGII DE INVESTIȚII**

Caracteristicile principalelor instrumente financiare tranzacționabile în acest moment pe piața de capital din România sunt :

- **Acțiunile** – instrumente financiare cu venit variabil, titluri de capital emise de societăți comerciale, reprezentând fracțiuni din capitalul social al societății, conferind deținătorului un drept de proprietate asupra emitentului, și implicit dreptul la dividende și la vot în cadrul Adunării Generale a Acționarilor, proporțional cu cota de participare la capitalul social subscris și vărsat al societății. Acționarii au dreptul de a fi informați cu privire la activitatea și performanțele companiei. Acționarii nu sunt răspunzători de rezultatele societății și nu au obligații față de societate dacă aceasta ajunge în incapacitate de plată, dar vor fi ultimii despăgubiți. Strategiile de investiții în acțiuni variază în funcție de perioada de timp a investiției și gradul de diversificare al portofoliului. Investițiile în acțiuni se recomandă a fi realizate pe termen mediu sau lung astfel încât investitorii să profite de diferența favorabilă dintre prețul de vânzare și cel de cumpărare, precum și din încasarea dividendelor. Niciuna din sursele de profit ale acțiunilor nu este sigură, în unele situații diferențele de preț putând fi nefavorabile iar dividendele putând fi anulate sau diminuate. Investitorii pot reduce riscul portofoliului în acțiuni prin diversificarea acestuia, investind în mai mulți emitenți sau prin încorporarea unor instrumente cu grad mai scăzut de risc. În alegerea emitenților trebuie luat în calcul sectorul în care aceștia își desfășură activitatea, evitând expunerea pe același sector de activitate sau investiția în emitenți cu evoluție corelată. Investițiile într-un singur emitent sau pe termen scurt pot aduce profituri substanțiale, dar în egală măsură și pierderi.

Riscurile specifice acțiunilor sunt variate și indiferent de strategia adoptată nu pot fi eliminate complet.

Cele mai importante riscuri specifice acțiunilor sunt:

Riscul asupra emitentului ce reprezintă riscul ca evoluția emitentului și stabilitatea sa financiară să se deterioreze într-o asemenea măsură încât prețul acțiunilor emitentului să scadă considerabil. Emitenții sunt clasificați de BVB în mai multe categorii, în funcție de performanța și transparența acestora (categoria I fiind cea mai puțin riscantă).

Riscul de piață este generat în principal de evoluții nefavorabile ale prețului acțiunii (risc de preț), determinat de efectele directe ale cererii și ofertei. Mecanismul de formare a prețului unei acțiuni depinde de o serie de factori, printre care cei mai importanți fiind evoluția economiei, evoluția pieței de capital și evoluția emitentului. Legat de emitent, mișcările semnificative cu efect direct în prețul acțiunilor pot fi determinate de schimbarea acționariatului sau a managementului, de emiterea unor noi acțiuni, de raportarea unor rezultate sub nivelul așteptărilor pieței, de reducerea estimărilor făcute de analiști, de informări cu privire la strategiile sau activitatea companiei. Când acțiunile sunt emise în altă monedă decât moneda investitorului poate să apară și *riscul valutar*, determinat de evoluția nefavorabilă a cursului de schimb între moneda în care a fost emisă acțiunea și moneda de raportare a investitorului.

Riscul de lichiditate este generat de un grad de lichiditate insuficient pentru a permite deschiderea/închiderea unei poziții pe acel emitent, fără a afecta semnificativ prețul acțiunii respective. Printre factorii cei mai importanți în formarea deciziei de investiție în respectivul emitent pot fi considerați gradul de lichiditate al unui emitent și performanța financiară a acestuia.

Riscul sistemic poate afecta la nivel global, un sistem, o economie sau un sector. Acesta este determinat de momentele de declin economic care influențează negativ prețul acțiunilor, ca urmare a diminuării așteptărilor pentru performanțele companiilor. Întreaga evoluție a pieței poate fi afectată în situații de declin sever al economiei sau situații neprevăzute (războaie, mediu politic, evoluția altor piețe, etc.).

- **Drepturile de preferință:** atunci când o societate își majorează capitalul social pentru finanțarea unor programe de dezvoltare, acționarii existenți sunt supuși riscului de a-și vedea diminuate cotele deținute din capital. Pentru a-i proteja, societatea le oferă dreptul preferențial de a cumpăra noile acțiuni emise, drept concretizat sub forma unor titluri denumite drepturi de preferință. Prețul unui astfel de drept depinde de prețul de piață a acțiunii sau cel la care acțiunile vor fi oferite publicului larg și de prețul de subscriere. Cu cât diferența este mai mare cu atât valoarea dreptului de preferință este mai ridicată. Riscurile asociate investiției în drepturi de preferință sunt, fără a se limita la, pierderea suferită de către Client ca urmare a scăderii prețului de tranzacționare pe piață, ca urmare a scăderii prețului de piață al acțiunii și riscul de schimb valutar.
- **Drepturile de alocare:** drepturile de alocare sunt valori mobiliare negociabile, emise pe termen scurt și atașate acțiunilor, care certifică dreptul deținătorului acestuia de a primi o acțiune care îi va fi atribuită la

momentul înregistrării de către Depozitarul Central a majorării de capital social a emitentului. Numărul drepturilor de alocare este egal cu numărul de acțiuni nou emise, subscrise și plătite integral în cadrul perioadei de exercitare a dreptului de preferință și atribuite în urma procesului de alocare în cadrul ofertei publice de vânzare. Drepturile de alocare se pot tranzacționa de piața reglementată pe care se tranzacționează și acțiunile cărora le sunt atașate. Riscurile asociate investiției în drepturi de alocare sunt, fără a se limita la, riscurile aferente investiției în acțiuni precum și riscul că majorarea de capital să fie contestată de către acționari. Prețul de piață al drepturilor de alocare poate fluctua, în cadrul unei ședințe de tranzacționare față de prețul de referință.

- **Titluri de participare la organismele de plasament colectiv** - instrumente financiare emise de organisme de plasament colectiv, în care un număr mare de investitori dețin câte o parte relativ mică și limitată prin lege și care investesc în diverse instrumente ale piețelor financiar-bancare și de capital, pentru a-și atinge obiectivele investiționale. Investițiile în fonduri deschise de investiții comportă avantaje specifice (administrare profesionistă, diversificare, lichiditate, etc.), dar și riscul nerealizării obiectivelor, inclusiv al diminuării valorii unitare a activului net. Randamentul potențial al unei investiții este, de regulă, direct proporțional cu gradul de risc asociat acesteia. Randamentul unităților de fond depinde de politica de investiții a fondului, dar și de evoluția pieței și a activelor din portofoliu. Valoarea unităților de fond poate scădea sub prețul de cumpărare, în situația în care valoarea investițiilor efectuate de fond scade față de momentul subscrierii, așadar există posibilitatea ca la vânzarea unităților de fond deținute, investitorul să primească o sumă mai mică decât cea investită. Nivelul de risc depinde de profilul fondului, așa cum este definit în prospectul de emisiune și este corespunzător tipului de instrumente financiare în care sunt investite activele fondului.
- **Obligațiunile municipale și corporative, titluri de stat** – instrumente financiare emise de organisme publice (stat, organism public al administrației centrale sau locale) sau private (societăți comerciale), reprezentând fracțiuni dintr-un împrumut contractat de către emitent, conferind deținătorului dreptul la încasarea unei dobânzii și emitentului obligația răscumpărării la scadență, în condițiile specifice de emisiune a obligațiunilor; Specificațiile importante ale obligațiunilor, cum ar fi valoarea nominală, rata cuponului și scadența sunt stabilite la momentul emiterii. Rambursarea se poate face în plăți multiple sau în totalitate, la scadență. Rata cuponului este calculată ca procent din valoarea nominală a obligațiunii și poate fi fixă sau fluctuantă (raportată la o rată de referință). În cazul incapacității de plată a emitentului, deținătorul beneficiază de o prioritate de rambursare mai ridicată decât a acționarilor, dar mai scăzută decât a altor creditori ai emitentului, cum ar fi statul, salariații, băncile etc, fapt ce generează un potențial risc de nerambursare a investiției făcute de creditor. O formă particulară a obligațiunilor sunt titlurile de stat (emise de statul român); acestea reprezintă obligațiuni emise de Ministerul de Finanțe, garantate necondiționat de statul român. Titlurile de stat sunt instrumente financiare cu risc foarte scăzut, în unele cazuri randamentul lor fiind folosit ca referință pe piața monetară. Obligațiunile se adresează investitorilor cu aversiune la risc sau celor care vor să reducă gradul de risc al investițiilor. Obligațiunile pot fi garantate prin acord de garantare sau contract de asigurare, fapt ce poate diminua riscul intrinsec al instrumentului, făcându-l potrivit pentru diversificarea portofoliului.

Riscurile specifice obligațiunilor sunt în general legate de emitentul acestora, de rata dobânzii (în cazul obligațiunilor cu rată fixă), maturitate sau de cursul de schimb (în cazul obligațiunilor emise în valută străină).

Riscul de insolvență există pentru unele obligațiuni tranzacționate pe piețe nereglementate, unde nu există formalități de garantare și compensare. În acest context cumpărătorul obligațiunilor este vulnerabil la riscul de insolvență (riscul ca emitentul obligațiunii să nu își respecte obligațiile contractuale). Astfel, prealabil cumpărării unei obligațiuni, trebuie cunoscută situația și stabilitatea financiară a emitentului și modul de garantare a răscumpărării obligațiunilor.

Riscul de credit sau rating afectează prețul de tranzacționare al obligațiunilor, implicit profitabilitatea valorificării lor înainte de termen. Valoarea unei obligațiuni este strict legată de ratingul atribuit emitentului de către agențiile de rating. Astfel, diminuarea rating-ului unei obligațiuni va reduce prețul de tranzacționare al obligațiunii.

Riscul de rată a dobânzii este determinat de incertitudinea în evoluția ratei dobânzii, astfel prețul obligațiunilor cu rată fixă scade dacă randamentul altor instrumente financiare comparabile crește. Gradul

de sensibilitate este determinat în principal de rata cuponului și de scadență. Obligațiunile cu rata cuponului mică și cele cu maturitatea ridicată sunt mai sensibile la variațiile de preț.

Riscul de lichiditate intervine în cazul obligațiunilor cu un grad redus de tranzacționare, o lichiditate scăzută îngreunând valorificarea profitabilă a obligațiunilor.

Riscul de răscumpărare anticipată este specific emitenților care își rezervă dreptul de răscumpărare anticipată a emisiunii de obligațiuni în anumite circumstanțe. Răscumpărarea anticipată reduce durata împrumutului, fapt ce poate genera și reducerea venitului sau al randamentului așteptat al respectivei obligațiuni.

- **Instrumentele financiare derivate** – sunt *contracte de tip futures sau options*, care au ca activ suport valori mobiliare sau alte active financiare.

Contractul futures este o obligație asumată într-o piață organizată, de a cumpăra/vinde un anumit activ (monetar, financiar, marfă), la o anumită dată în viitor, la prețul stabilit în momentul încheierii tranzacției. Specific contractelor futures este faptul că toate elementele contractului, cu excepția prețului, sunt standardizate. Pentru a tranzacționa contracte futures, un client trebuie, mai întâi, să depună la PRIME TRANSACTION SA o sumă de bani numită marjă. Această marjă este o garanție că cel care câștigă își va încasa banii, iar cel care pierde îi va plăti. Onorarea angajamentului unui contract futures la scadență se realizează în general prin plata diferenței dintre valoarea contractului futures și prețul spot al activului suport. Prețul de tranzacționare al unui contract futures pe piața reglementată este stabilit liber în funcție de volumul cererii și ofertei, restul specificațiilor contractului fiind standardizate: mărimea contractului (multiplicatorul), cotația (unitatea de măsură), pasul de tranzacționare, variația zilnică admisă, marja și scadența. Nicio strategie nu aduce profituri sigure și pentru a tranzacționa profitabil pe piața futures, investitorii au nevoie de experiența și cunoștințe solide despre astfel de piețe și instrumente.

Contractul options este un contract standardizat, care dă cumpărătorului dreptul dar nu și obligația de a cumpăra/vinde un anumit activ suport (monetar, financiar, marfă), la o dată viitoare, la prețul stabilit în momentul încheierii tranzacției. În schimbul acestui drept, cumpărătorul opțiunii, va plăti o sumă, numită primă, vânzătorului acesteia. Prima este singurul element negociabil, în cazul opțiunilor, restul elementelor fiind standardizate, chiar și prețul la care se va realiza tranzacția, numit preț de exercitare. Opțiunile tranzacționate la Sibex au ca activ suport contracte futures, deci dau cumpărătorului dreptul de a cumpăra/vinde contracte futures. Atunci când cumpărătorul decide să își exercite dreptul de a cumpăra/vinde conferit de opțiune, vânzătorul este obligat să se constituie în contraparte. Opțiunile CALL dau cumpărătorului lor dreptul, dar nu și obligația, de a cumpăra activul de la baza contractului. Opțiunile PUT dau cumpărătorului (deținătorului) lor dreptul, dar nu și obligația, de a vinde activul de la baza contractului. Piețele CALL și PUT sunt practic două piețe distincte.

Riscurile specifice contractelor futures sunt mult mai mari comparativ cu riscurile obligațiunilor și acțiunilor. Datorită tranzacționării în marjă, câștigul, implicit riscul, sunt considerabil mai mari comparativ cu o investiție similară pe piața la vedere. Deoarece contractele futures sunt legate de evoluția activului suport, riscul acestora include și riscurile activului suport.

Riscul de piață este generat de posibile evoluții nefavorabile ale prețului contractului futures. Schimbarea perspectivei investitorilor despre activul suport are un efect direct asupra prețului futures. Fluctuațiile prețului pot duce la situații în care marja deținută în cont de investitor să devină insuficientă, caz în care marja trebuie suplimentată până la nivelul minim necesar.

Riscul de lichiditate poate fi generat în situațiile de lichiditate redusă sau în cazul suspendării de la tranzacționare a contractelor. În situațiile de lichiditate redusă prețul contractelor futures nu mai menține relația anticipată față de activul suport. Contractele cele mai afectate de riscul de lichiditate sunt cele unde nu există un market maker pentru a asigura lichiditatea necesară.

Explicație privind efectul de levier: prin însăși construcția lor, derivatele beneficiază de un efect de amplificare a câștigurilor și a pierderilor. Tranzacționarea instrumentelor derivate nu este potrivită tuturor investitorilor deoarece se pot pierde în perioade foarte scurte de timp sume ce pot depăși depozitul inițial plasat în contul de tranzacționare. Acest fapt se datorează în principal efectului de levier care permite, prin intermediul unei sume mici de bani, accesul la active suport cu valoare de câteva ori mai mare.

- **Contractele CFD (Contract For Difference):** sunt instrumente financiare ce au ca active suport, după caz, valori mobiliare, indici bursieri și alți indici, valute, metale prețioase sau alte mărfuri. Tranzacțiile cu CFD-

uri nu necesită deținerea efectivă a activului suport, nu se finalizează cu livrarea activului suport de la baza contractului și nici nu creează obligații ulterioare de livrare a activului suport. CFD-urile se tranzacționează în marjă. CFD-urile reprezintă înțelegerea între un cumpărător și un vânzător prin care aceștia sunt de acord să-și deconteze diferența de valoare a unui activ între momentul inițierii și cel al lichidării contractului. Diferența este determinată prin referire la prețul activului suport.

Riscul valutar în cazul în care prețul CFD-urilor este stabilit într-o altă monedă decât moneda de bază a contului, valoarea profiturilor pot fi afectate de către conversia valutară în moneda de bază.

- **Contractul FOREX** (spot sau forward) reprezintă un tip de contract CFD al cărui preț de tranzacționare urmărește fluctuația unei valute de referință față de alta. Valutele sunt cotate în perechi, ca de exemplu Euro vs. USD. În momentul în care una dintre aceste doua valute crește în valoare, înseamnă că se apreciază în fața celeilalte valute a cărei valoare descrește. Contractul FOREX reprezintă denumirea generică pentru un contract pentru diferențe (astfel cum aceste instrumente financiare sunt definite la art. 7 alin. (1) pct. 14.1 al O.U.G. nr. 99/2006, cu modificările și completările ulterioare. Este un produs leverage (utilizați mai mulți bani decât aveți în cont pentru a deschide o tranzacție) care implică un nivel ridicat de risc asupra capitalului. Datorită fluctuațiilor în valoare, s-ar putea ca investitorul să nu primească înapoi suma pe care acesta a investit-o. În cazul unor anumite tranzacții, clientii pot pierde suma investită și, de asemenea, pot fi solicitați pentru a plăti o sumă suplimentară.
- **Produsele structurate** sunt instrumente financiare hibrid care reprezintă o obligație financiară a unui emitent(debt) ce include o componentă derivată de natură să modifice profilul de risc și randament al instrumentului respectiv. Prezintă unele trăsături comune instrumentelor derivate cum ar fi:
 - prin crearea unei structuri se înlocuiesc fluxurile de numerar (*payoffs*) obișnuite ale unei obligațiuni (ex.: **cupoane și rambursare principal la scadență**) cu fluxuri non-standard care sunt derivate dintr-un activ suport (ex.: indice, marfă);
 - fluxurile de numerar sunt "**contingente**" de performanța activului suport;
 - instrumentele pot avea **caracteristici suplimentare** (ex.: levier (*leverage*), protecție a capitalului investit) care modifică dinamica acestora => **crește** sau **scade** profilul de risc al produsului structurat comparativ cu activul suport.

Aceste instrumente au două componente: **Debt + Derivative**, adeseori componenta derivată constituie o opțiune. Investitorul este expus riscului ca emitentul să nu își poată îndeplini obligația financiară. Ca atare **riscul de credit al emitentului este foarte important**.

Active suport pe care sunt emise: acțiuni, indici, rate de schimb, rate de dobândă, mărfuri (aur, petrol, etc.). Produsele structurate sunt emise de regulă de **instituții financiare și bănci de investiție** în baza unui **program de emisiune**. Investitorul deține asupra emitentului un **drept de creanță**. Pot fi cu **maturitate fixă** sau de tip "**open-end**". Riscurile asociate produselor structurate:

Riscul de lichiditate: spreadul bid-ask este relativ ridicat și afectează rentabilitatea finală a investiției.

Riscul de curs valutar: calculul prețului certificatelor se face ținând cont de cursul de schimb EUR/RON, respectiv USD/RON. În acest context, aprecierea leului în fața dolarului și a euro va scădea rentabilitatea investiției, în timp ce o depreciere a monedei naționale ar spori rentabilitatea investiției.

Riscul de volatilitate: fluctuațiile mari de preț pot provoca încheierea contractului în pierdere pentru deținător (atingerea unui preț limită prestabilit - *bariera*), chiar dacă direcția anticipată de investitor se va dovedi a fi cea corectă la maturitate.

Riscul asociat investiției pe piața de capital poate fi definit ca fiind dat de posibilitatea de a pierde o parte din suma investită inițial sau întreaga sumă. Riscul este perceput diferit de la individ la individ, din acest motiv el reprezentând un factor important luat în considerare de investitori, în momentul deciziei de a investi pe piața de capital și un element fundamental în stabilirea strategiilor de investiție. În urma tranzacțiilor cu instrumente financiare, investitorul poate dobândi angajamente financiare sau alte obligații suplimentare, inclusiv cele contingente, suplimentare față de costul dobândirii instrumentelor financiare.

Principalele riscuri asociate instrumentelor financiare pot fi catalogate astfel: risc de societate, risc sectorial și risc de piață.

Riscul de societate reprezintă posibilitatea ca un eveniment major să afecteze activitatea unei societăți comerciale, de natură să ducă la declinul sau chiar falimentul acesteia. Pe piața de capital sunt societăți cu un nivel

de risc investițional scăzut - societăți mari și stabile ale căror acțiuni au o lichiditate ridicată, și societăți cu un nivel de risc mai ridicat, dat de diverși factori cum ar fi pierderile înregistrate, lichiditatea mai scăzută, etc. Reducerea acestui tip de risc se poate face prin diversificarea portofoliului de investiții, implicit prin deținerea unor instrumente financiare ale mai multor emitenți.

Riscul sectorial este dat de investiția în societăți care aparțin aceleiași ramuri economice, sau dependente de o singură ramură. În situația unei instabilități economice aferentă sectorului respectiv, toate aceste societăți vor fi afectate într-un mod negativ. Reducerea acestui tip de risc se poate face prin diversificare portofoliului de investiții, implicit prin deținerea de instrumente financiare ale unor emitenți ce activează în ramuri diferite ale economiei.

Riscul de piață este dat de conjunctura politică și economică existentă la nivel de țară. Este un risc care nu poate fi evitat, deoarece poate afecta toți emitenții, indiferent de sectorul de activitate.

PRIME TRANSACTION S.A. informează clientul conform art. 118 din Regulamentul CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare, următoarele:

- În situația în care instrumentele financiare sau fondurile unui client pot fi deținute de un terț în numele SSIF Prime Transaction, clientul va fi informat cu privire la acest fapt precum și cu privire la responsabilitățile asumate de SSIF în temeiul legii naționale aplicabile pentru orice acțiuni sau omisiuni ale terțului și cu privire la consecințele insolvenței terțului; PRIME TRANSACTION S.A. nu este responsabilă pentru orice acțiune sau omisiune ale Depozitarului Central și/sau ale altor instituții autorizate, cu privire la consecințele insolvenței respectivei instituții asupra clientului.
- În situația în care instrumentele financiare ale unui client pot fi deținute într-un cont global de către un terț, SSIF va informa clientul cu privire la acest fapt;
- PRIME TRANSACTION S.A. dispune de proceduri adecvate care să asigure separarea instrumentelor financiare aparținând investitorilor de cele aparținând societății. De asemenea, SSIF are deschis un cont de decontare și compensare la Depozitarul Central precum și/sau la alte instituții autorizate, instituții prin intermediul cărora se face decontarea instrumentelor financiare tranzacționate.
- În situația în care conturile care conțin instrumente financiare sau fonduri ce aparțin unui client vor fi supuse unei jurisdicții, alta decât cea a unui stat membru, SSIF va informa clientul în legătură cu această situație și va preciza în ce măsură sunt afectate de această situație drepturile clientului aferente acestor instrumente financiare;
- SSIF va informa clientul cu privire la existența și la termenii oricărui interes sau gaj pe care îl deține sau l-ar putea deține SSIF asupra instrumentelor financiare sau a fondurilor clientului, ori cu privire la orice drept de compensare pe care îl are în legătură cu respectivele instrumente financiare sau fonduri. Dacă este cazul, SSIF informează clientul cu privire la faptul că un depozitar poate deține un interes sau un gaj asupra acestor instrumente sau fonduri, ori un drept de compensare în legătură cu ele;
- Înainte de a efectua finanțarea tranzacțiilor cu valori mobiliare folosind instrumente financiare pe care le deține în numele unui client de retail, ori de a utiliza în alt mod aceste instrumente financiare pe contul său propriu sau pe contul altui client, SSIF trebuie să furnizeze în prealabil clientului, în timp util, înainte de a utiliza aceste instrumente financiare și pe suport durabil, informații clare, complete, inclusiv privind condițiile restituirii acestora și riscurile asociate.

PRIME TRANSACTION S.A. atenționează clienții sau potențialii clienți că investițiile financiare implică anumite riscuri specifice, caracteristice instrumentelor financiare, așa cum sunt prezentate mai sus. Operațiunile ce urmează a fi executate depind de fluctuațiile piețelor financiare asupra cărora societatea PRIME TRANSACTION S.A. nu are influență. De asemenea, atragem atenția clienților sau potențialilor clienți că performanțele statistice realizate ale unui emitent, nu sunt indicatori pentru performanțele viitoare. Investitorul își asumă în totalitate riscul unor pierderi ca urmare a naturii operațiunilor de investiții financiare, a evoluției prețurilor instrumentelor financiare sau volumului tranzacțiilor, a volatilității excesive a pieței sau a altor asemenea cauze care nu implică în nici un fel culpa PRIME TRANSACTION S.A.

PRIME TRANSACTION S.A. este autorizată, derulează operațiuni pe piața de capital din România și efectuează tranzacții pe toate piețele operate de Bursa de Valori București și Bursa Monetară-Financiară și de Mărfuri Sibiu.

În afara operațiunilor ce se desfășoară pe piața de capital din România, S.S.I.F. Prime Transaction S.A., oferă clienților săi posibilitatea de a tranzacționa pe un sistem alternativ de tranzacționare operat de CMC Markets UK plc. Ordinele pentru instrumente financiare a căror piață primară este în afara țării sunt preluate și transmise către intermediarii parteneri care vor executa ordinele în conformitate cu propria politică de executare.

7. INFORMAȚII DESPRE FONDUL DE COMPENSARE A INVESTITORILOR

Fondul de Compensare al Investitorilor are ca scop compensarea investitorilor, în condițiile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, Regulamentului Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 8/2004 privind autorizarea, organizarea și funcționarea Fondului de compensare al investitorilor modificat prin Regulamentul CNVM nr. 3/2006, cu modificările și completările ulterioare și ale celorlalte reglementări incidente, în situația incapacității membrilor Fondului de a returna fondurile bănești și/sau instrumentele financiare datorate sau aparținând investitorilor, care au fost deținute în numele acestora, cu ocazia prestării de servicii de investiții financiare sau de administrare a portofoliilor individuale de investiții.

Fondul compensează, în mod egal și nediscriminatoriu, investitorii, în condițiile și cu restricțiile și excepțiile prevăzute de legislația incidentă și în limita unui plafon stabilit anual, conform reglementărilor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare.

Până la 31 decembrie 2012 limita plafonului de compensare a investitorilor este stabilită gradual pentru a atinge nivelul de 20.000 euro, după cum urmează:

- a) la data autorizării Fondului, echivalentul în lei a 1.000 euro/investitor individual;
- b) începând cu 1 ianuarie 2006, echivalentul în lei a 2.000 euro/investitor individual;
- c) începând cu 1 ianuarie 2007, echivalentul în lei a 4.500 euro/investitor individual;
- d) începând cu 1 ianuarie 2008, echivalentul în lei a 7.000 euro/investitor individual;
- e) începând cu 1 ianuarie 2009, echivalentul în lei a 9.000 euro/investitor individual;
- f) începând cu 1 ianuarie 2010, echivalentul în lei a 11.000 euro/investitor individual;
- g) începând cu 1 ianuarie 2011, echivalentul în lei a 15.000 euro/investitor individual;
- h) începând cu 1 ianuarie 2012, echivalentul în lei a 20.000 euro/investitor individual.

Măsurile luate pentru protejarea activelor clienților:

SSIF Prime Transaction S.A. păstrează separat activele clienților de activele proprii ale SSIF, verifică în mod regulat concordanța dintre evidențele, înregistrările din registrele proprii și cele ale terțelor părți în numele căreia sunt deținute activele clientului, astfel încât să elimine eventualele neconcordanțe. De asemenea, instrumentele financiare ale clienților sunt deținute pe fiecare client în parte.

8. COMISIOANE ȘI TARIFE, TAXE ȘI IMPOZITE ASOCIATE

Comisionul pentru tranzacțiile efectuate pe contul clienților va fi negociat la încheierea contractului de prestare a serviciilor de investiții financiare și poate fi modificat prin acordul părților, individual pentru fiecare tranzacție în parte. Comisionul de intermediere practicat de PRIME TRANSACTION S.A. depinde în principal de volumul de tranzacționare.

Comisionul pentru tranzacțiile efectuate pe contul clienților la Sibex va fi negociat la încheierea Contractului de prestări de servicii de investiții financiare privind tranzacționarea de instrumente financiare derivate și poate fi modificat prin acordul părților.

Taxele și comisioanele aferente tranzacțiilor sau administrării portofoliului (Comision de tranzacționare, taxă mentenanță și menținere cont, taxă operațiuni de registru, taxă pentru obținerea extrasului de cont, comisionul de succes, comision administrare discreționară, comision evenimente corporative, etc.), sunt prevăzute în anexele la Contractele încheiate între PRIME TRANSACTION S.A. și client.

Impozitul pe câștigul rezultat din transferul titlurilor de valoare, este calculat în conformitate cu prevederile Codului Fiscal - Legea 571/2003 cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

➤ Persoanele fizice române și rezidenți români plătesc începând cu 01.07.2010 un impozit de 16% - asupra câștigului net din transferul titlurilor de valoare, ca diferență pozitivă între câștigurile și pierderile înregistrate în cursul trimestrului. Obligația declarării și plății impozitului revine trimestrial fiecărui investitor pe baza fișei fiscale eliberate de către SSIF.

➤ Câștigurile obținute de persoane juridice române din transferul titlurilor de valoare, fac parte din venitul impozabil al acestora și este calculat în conformitate cu prevederile Codului Fiscal - Legea 571/2003 cu modificările și completările ulterioare. Impozitul se va plăti de către persoana juridică, nefăcându-se nici o reținere de către PRIME TRANSACTION S.A.

➤ Impozitarea câștigurilor obținute pe piața de capital de către persoanele nerezidente, se va face conform dispozițiilor Codului Fiscal român - Legea 571/2003 cu modificările și completările ulterioare și a Tratatului de Evitare a Dublei Impuneri din țara de origine a fiecărei persoane nerezidente.

9.

INFORMAȚII CU PRIVIRE LA COMPARTIMENTUL DE CONTROL INTERN, A REPREZENTANTULUI ACESTUIA ȘI A POSIBILITĂȚII TRANSMITERII EVENTUALELOR RECLAMAȚII

În conformitate cu legislația în vigoare, a regulamentelor CNVM, PRIME TRANSACTION S.A. are organizat un compartiment de control intern, care monitorizează și verifică respectarea de către societate și personalul acesteia a legislației în vigoare, a reglementărilor entităților pieței de capital, precum și a procedurilor interne.

Din acest compartiment fac parte: Ionuț Coman - șef departament și Marius Manea. Eventualele reclamații referitoare la serviciile de investiții financiare prestate de către societate, pot fi transmise de către clienți în scris la sediul societății, sau pe adresele de e-mail: ionut.coman@primet.ro, marius.manea@primet.ro, la numerele de telefon 021/322.46.14, 021/321.40.90 sau la fax 021/321.59.81. Reclamațiile se vor înregistra în Registrul Reclamațiilor ținut de către reprezentantul Compartimentului de Control Intern. Aceste reclamații vor fi soluționate în cel mai scurt timp posibil, în funcție de investigațiile necesare pentru fiecare reclamație.

10.

ELEMENTE MINIME NECESARE DERULĂRII TRANZACȚIILOR CU INSTRUMENTE FINANCIARE, INCLUSIV CONSTITUIREA MARJELOR SAU A FONDURILOR DE GARANTARE

Pentru derularea tranzacțiilor cu instrumente financiare pe piața de capital, prin intermediul PRIME TRANSACTION S.A., trebuie întrunite următoarele elemente minime:

- Prezentarea către client sau potențial client, a documentului de prezentare al PRIME TRANSACTION S.A. (Anexa 1A);
- Încheierea unui Contract cadru de prestări servicii de investiții financiare, care va fi însoțit de Cererea de deschidere cont (Anexa 2), cu Anexele aferente, după caz;
- Tranzacțiile ulterioare privind cumpărarea sau vânzarea de valori mobiliare, sunt condiționate de transferul în contul clientului a sumelor de bani necesare unor ordine de cumpărare (inclusiv comisionul și/sau orice alte taxe datorate), respectiv a acțiunilor deținute în cazul ordinelor de vânzare;
- Tranzacțiile cu instrumente financiare derivate (Sibex), sunt condiționate de depunerea de către client a unei marje inițiale și menținerea unui nivel minim a acestei marje, conform prevederilor contractuale;
- Clientul va transmite PRIME TRANSACTION S.A. ordinele de vânzare/cumpărare precum și orice alte documente solicitate de PRIME TRANSACTION SA în scopul efectuării și finalizării unei tranzacții (cereri de transfer instrumente financiare în/din registru, cereri de retragere de sume de bani din cont, etc.).

11.

LIMBILE ÎN CARE CLIENTUL POATE COMUNICA CU SSIF PRIME TRANSACTION S.A. SAU ÎN CARE VA PRIMI DOCUMENTELE ORI ALTE INFORMAȚII

Termenii și condițiile din prezentul document precum și alte informații prelabile sunt formulate în limba română. Părțile convin de comun acord ca toate comunicările și documentele ulterioare pe parcursul derulării contractului, să fie făcute în limba română.

Comunicarea în relația client – SSIF se poate realiza astfel: direct la sediul SSIF, e-mail, telefon, fax, internet, poștă sau prin orice alt mijloc de comunicare recunoscut de lege, în funcție de hotărârea părților din contract.

12. POLITICA PRIVIND CONFLICTELE DE INTERESE ADOPTATĂ DE SOCIETATE

SSIF Prime Transaction aplică măsuri de ordin administrativ și organizatoric pentru prevenirea și evitarea conflictelor de interese în ceea ce privește prevenirea și controlul schimbului de informații între persoanele relevante, prevenirea posibilității unei persoane de a exercita o influență inadecvată asupra modului de desfășurare a activității societății, separarea activităților și a personalului fiecărui departament, separarea funcțiilor și a atribuțiilor privind luarea deciziilor, execuția și supravegherea activității, inclusiv modalități de protecție a informațiilor, precum și alocarea unor coduri/parole personale de acces fiecărei categorii de salariați. De asemenea, SSIF și angajații acesteia vor respecta cu strictețe procedura privind conflictele de interese.

Orice detalii suplimentare referitoare la politica privind conflictele de interes poate fi pusă la dispoziția clientului în orice moment, la cererea acestuia.

13. INFORMAȚII NECESARE ÎN CAZUL PRESTĂRII SERVICIILOR DE ADMINISTRARE A PORTOFOLIULUI

Prin semnarea Contractului de administrare a portofoliului pe bază discreționară (Contract accesoriu Prime Flexible), Clientul acordă autorizație discreționară pentru contul deschis în numele său la SSIF Prime Transaction S.A.

Clientul are posibilitatea ca la momentul semnării contractului menționat anterior să decidă asupra următoarelor:

- delegarea privind administrarea discreționară a tuturor sau a unei părți a instrumentelor financiare sau fondurilor aflate în portofoliul său;
- tipul instrumentelor financiare care pot fi incluse în portofoliul său;
- operațiunile care pot fi efectuate în contul său cu aceste instrumente, în vederea administrării portofoliului pe bază discreționară;
- obiectivele activității de administrare a portofoliului pe bază discreționară (câștig din capital, pe termen scurt, mediu sau lung; obținerea de venituri din creșteri ale prețului instrumentelor financiare; obținerea de venituri din dividende/dobânzi; sau altele, așa cum sunt menționate în cuprinsul *Contractului cadru de servicii de investiții financiare*, în *Contractul de administrare a portofoliului pe baza discreționară (Contract accesoriu Prime Flexible)* sau în *Cererea de deschidere de cont – Anexa 2*).

Clientul este înștiințat de către SSIF Prime Transaction S.A. în legătură cu toate veniturile, dividendele și celelalte drepturi aferente investițiilor efectuate din contul său. Clientul poate solicita informații despre tranzacțiile executate pe o bază „tranzacție cu tranzacție”, SSIF Prime Transaction S.A. furnizând informațiile esențiale pe un suport durabil.

Semestrial, sau la cererea Clientului, SSIF Prime Transaction S.A. furnizează acestuia „Formularul de raportare privind administrarea portofoliului”. Evaluarea performanței portofoliului se va face semestrial ținând cont de rata de dobândă de pe piața interbancară ROBID la 6 luni.

De asemenea, SSIF Prime Transaction SA raportează Clientului orice diminuare a valorii activelor încredințate, ca rezultat al unor pierderi reale sau potențiale ce ating un anumit procent din respectiva valoare, stabilit de comun acord cu Clientul la semnarea contractului de administrare. Valoarea activelor încredințate se calculează prin însumarea disponibilului din cont și a valorii portofoliului la data începerii derulării contractului de administrare.

SSIF Prime Transaction SA nu se face răspunzătoare dacă în urma investițiilor realizate prin acordarea autorizației discreționare din cuprinsul „Contractului de administrare a portofoliului pe bază discreționară (Contract accesoriu Prime Flexible)” s-au înregistrat pierderi financiare.

Prin semnarea Contractului de administrare a portofoliului pe bază discreționară (Contract accesoriu Prime Flexible), Clientul a înțeles și și-a asumat toate riscurile specifice investițiilor în instrumente financiare și are obligația de a suporta eventualele pierderi rezultate din tranzacțiile efectuate în contul său.

14.

**INFORMAȚII PRIVIND COLECTAREA, PRELUCRAREA, ACCESAREA ȘI STOCAREA
DATELOR CU CARACTER PERSONAL ÎN CONFORMITATE CU DISPOZIȚIILE LEGII 677/2001**

În conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001 și a Codului de Conduită al Asociației Brokerilor, SSIF Prime Transaction S.A. va prelucra datele cu caracter personal ale clienților săi în scopul desfășurării obiectului exclusiv de activitate, conform art. 5 din Legea nr. 297/2004, în baza autorizației acordate de către CNVM.

